

Molt més enllà d'una subtileza gramatical

Sobre l'autor

La Federació Catalana de Bàsquet em demana si puc escriure un article sobre que és el que n'espera un pare o una mare d'un entrenador de formació. I m'hi poso. Sec davant de l'ordinador just quan acaben d'arrencar a Saragossa els Campionats d'Espanya infantils de seleccions autonòmiques. I ha estat inevitable que un es traslladi en el temps. No massa, només uns pocs anys. Concretament als Campionats de

Àlex Lliteras Bonet treballa de periodista i actualment és el director del programa "Ara i Aquí" de ràdio Nacional d'Andorra. És entrenador de bàsquet i pare de Roger Lliteras, jugador del Morabanc Andorra i ex jugador de les categories inferiors del FC Barcelona

la temporada 2009-2010, curiosament, també a Saragossa. I recordes quan hi eres, amb l'orgull propi d'un pare-de-nen-seleccionat. Amb la convicció de passar una bona setmana al costat de pares i mares amb qui fèiem un grup molt unit, tot i procedir d'equips diferents. I amb el neguit davant uns dies de competició que es presentaven incerts, malgrat sortir amb l'etiqueta de ser un dels favorits, o potser precisament per aquest fet. Catalunya va guanyar la final. D'un sol punt. Amb tota l'emoció del món, ja que els nostres rivals, Madrid, van retallar la diferència en el darrer quart fins a disposar un tir que els hauria pogut donar la victòria en el darrer segon.

Feia dies que no hi pensava, però arran de la petició de l'FCBQ, i per la coincidència amb la celebració del campionat actual, he recuperat alguns flaixos d'imatges d'aquella final que tenia ja endreçades al calaix de la memòria. Imagineu. Un sol punt de diferència quan hauria pogut ser en el sentit contrari, si els rivals anoten en el darrer segon, la darrera dècima, gairebé. Podeu suposar què va passar després. La felicitat que esclata en una de les bandes, abraçades, salts, i el que vulgueu. I les mirades a terra, desconsolades, les mans tapant la cara i algunes llàgrimes, a l'altra. El seleccionadors i resta d'assistents catalans, recullen el grup de jugadors amb

l'alegria desfermada, i els indiquen el camí cap a la pista contrària. Més o menys com van fer els de Madrid, amb una colla que estava molt trista. I els nanos, els uns i els altres, es troben de nou prop del centre de la pista. Uns feliciten, els altres consolen. Uns riuen i els altres no. Però escenifiquen allò que tants cops hem vist. Picar les mans i abraçar-se. Desitjar-se sort per la propera. És una escena clàssica, però que té molt valor. Just llavors, s'acosta al lloc on jo era un pare d'un nano de Madrid, i del Madrid, conegut des de fa temps. Em dóna l'enhorabona. Diu que felicit el meu fill i comenta que ha estat una gran final, un partit molt emocionant. Ens desitgem bon viatge de retorn a casa.

I per què faig referència a una situació que segur haureu viscut, igual o similar, moltes vegades? Doncs perquè en el fons, com a pares, com a responsables de nens i nenes que s'estan formant, hem de saber donar-li a l'esport la seva veritable vàlua. I va molt més enllà d'una final, d'una cistella en el darrer segon, o d'un partit guanyat o perdut. És molt fàcil, massa fàcil, us ho asseguro, quedar-se en l'embolcall, en la superfície. En allò més cridaner que té el nostre esport, i imagino que als altres, més o menys igual.

Quan em va arribar l'encàrrec de l'article, vaig pensar que em sortiria d'una tirada, molt fàcilment. Pim-pam. Sóc pare de jugador. Conec moltíssims d'entrenadors. He estat jugador, més tard entrenador, fins i tot, director tècnic. Treballo de periodista i vaig començar fent informació d'esports durant molts anys. Vaja, fàcil i simple, no? Doncs no. Errada. Greu errada. Res de fàcil. Per què? El motiu és que el punt de partida demanat és, exactament, "que n'espera un pare o mare d'un entrenador de formació", i és massa temptador fonamentar l'escrit en "que n'hauria d'esperar", no "que n'espera". Per tant, no escriure el que és en realitat, si no el que hauria de ser. No tingueu por que no vull fer cap rotllo metafísic, ni basat en fórmules kantianes. Però la veritat és que és una diferència que va molt més enllà d'una subtileza gramatical, de formes verbals. Requereix, per als pares, un exercici de sinceritat important. De treure'ns la careta i de buidar el pap sense embuts.

Què volem, sincerament, de l'entrenador de la nostra canalla? Què n'esperem, en realitat? A veure, tothom, la mà al cor, si us plau. Doncs, en un gran nombre de casos, que faci al nostre fill o filla l'estrella de l'equip, que el faci jugar el màxim de minuts que li permet el reglament, que prepari situacions que li facin fer 20 punts o més de mitjana durant la temporada, que sigui el màxim assistent, etc, etc, etc... O no...? Jo crec que va per aquí. En molts casos, si el nostre desig no es converteix en realitat, doncs és que l'entrenador no val per res, li té mania, no està preparat, etc, etc, etc... O no...? I fixe'u-vos que he dit el "nostre" desig. Nostre, de nostre, dels pares. Molt sovint no tenim la precaució de demanar-nos si aquest és el desig també dels nostre nanos. Ho donem per suposat. "Com no ha de voler-ho?"

No crec que calgui estendre's gaire en l'altre banda de la moneda. En el que n'hauríem d'esperar, oi? Tothom és conscient de la diferència, si realment volem que, com dèiem abans, l'esport tingui i desenvolupi, la seva veritable vàlua. Una eina fantàstica de formació, de creixement personal i col·lectiu, de formació de la personalitat, un instrument d'exercici de solidaritat. Segur que molts, al llarg del temps, hem arribat a la conclusió, que el nostre esport, i sobretot, per ser un esport d'equip, és tot una escola de vida. Allò que deia aquell de posar el "jo" al servei del "nosaltres". De bones digestions de l'èxit i de millors encara per fer-ho en els moments de frustració. De disciplina, com a fonament de la companyonia. Com passa en el nostre dia a dia, el dels adults.

M'agrada molt una expressió que s'ha inventat un gran referent en el bàsquet de canalla a nivell europeu i mundial, el professor italià Maurizio Mondoni. Un autèntic número 1 arreu del món, i molt especialment, en l'àmbit del minibàsquet, que ha creat un nou terme per a la figura que avui ens ocupa: l'Entreneducador (traduït de l'italià, Alleducatore). Us recomano un cop d'ull a la seva filosofia plasmada en molts escrits que els podeu trobar fàcilment (mauriziomondoni.com i maurizio-mondoni.blogspot.com). Tots ho sabem, només uns pocs, molt pocs, dels nostres fills i filles, arribaran a dalt de tot en això del bàsquet, a fer-ne una professió en el futur. Per a ells també, i òbviament sobretot, per a la immensíssima majoria que no ho aconseguiran, seria horrible no aprofitar el vessant educatiu i formador del nostre esport. Seria

una autèntica llàstima que totes les potencialitats que ens ofereix el bàsquet, l'esport en general, per al creixement personal, per a la formació dels nostres fills no s'aprofitessin per una subtil diferència gramatical entre el que és o el que hauria de ser la nostra expectativa com a pares.

Segons Mondoni, “instruir és molt important, entrenar és significatiu i educar és fonamental”. Cal demanar, doncs, als entrenadors de la nostra canalla que tinguin la millor actitud per instruir, la major aptitud per entrenar, i la sensibilitat necessària per ser part important en el seu procés educatiu. I nosaltres, com a pares, els hem d'ajudar. De moltes maneres. Per exemple, sabent la diferència entre el que és i el que hauria de ser. Però, sobretot, tenint present que els nostres fills, més tard o més d'hora, deixaran de ser jugadors, però mai deixaran de ser els nostres fills.